

Dostava roba i usluga električnim biciklima i skuterima

ALTERNATIVA MOTORNIM VOZILIMA PRIHVATLJIVA ZA OKOLIŠ

Europski projekt Pro-E-Bike promiče korištenje električnih bicikala i skutera kao za okoliš prihvatljive alternative motornim vozilima, prije svega skuterima za dostavu robe i tereta te prijevoz putnika u europskim gradovima. Započeo je u travnju 2013. i trajat će do ožujka 2016. godine, a njegova ukupna vrijednost je 1,3 milijuna eura. U njemu sudjeluje sedam europskih zemalja s deset partnera, uz koje u svakoj zemlji sudjeluje još nekoliko pilot-gradova i pilot-tvrtki, dok je vodeći partner Energetski institut Hrvoje Požar. Puni naziv projekta glasi 'Promocija električnih bicikala i skutera za dostavu roba i usluga u gradskim sredinama' i odvija se u sklopu programa Inteligentna energija za Europu (IEE), iz čega se sufinancira u iznosu 75%.

Važnije aktivnosti u sklopu projekta su sljedeće:

- ispitivanje i analiza električnih bicikala u službama za dostavu
- razvoj politika u obliku akcijskih planova i strategija za pilot-gradove, s ciljem poticanja primjene električnih bicikala
- održavanje info-dana u pilot-gradovima
- razvoj poslovnih modela za povećanje konkurentnosti ciljnih skupina koje koriste električne bicikle
- razvoj višerazinskog alata za simulaciju učinaka korištenja električnih bicikala među ciljnim skupinama (za proračun isplativosti njihovog uvođenja).

U skladu s time, u glavna očekivanja od projekta ubrajaju se povećanje ulaganja u električne bicikle, njihovo uključivanje u gradske transportne strategije, smanjenje emisije stakleničkih plinova u pilot-gradovima, razvoj politika koje potiču uporabu električnih bicikala u gradskom prijevozu i promjene u ponašanju ciljnih skupina na osnovi odluka usmjerenih na zamjenu dijela dosadašnjih vozila električnim biciklima.

Iskustva iz Nizozemske...

U okviru aktivnosti projekta BESTFACT, koji je nadahnut upravo projektom Pro-E-Bike, deset

■ *Matko PEROVIĆ, dipl. ing.*

Projekt Pro-E-Bike provodi se u sedam europskih zemalja i usmjeren je prema zamjeni postojećih motornih vozila, posebice skutera, za dostavu robe i tereta u urbanim sredinama. Naime, uvođenjem električnih bicikala u službe za dostavu želi se povećati brzinu dostave u gradskim jezgrama, sniziti troškove dostave, doprinijeti smanjenju gužvi u prometu, potrošnje energije, buke i onečišćenja ispušnim plinovima te stvoriti nišu za nove tržišne prilike.

nizozemskih tvrtki iz Groningena i okolice je nabavilo teretne električne bicikle i u svojem redovnom poslovanju ih je koristilo godinu dana.

Jedna od tih tvrtki je Cook-ing koja se bavi kuhanjem i dostavom obroka temeljenih na organskim sastojcima i kojoj je sudjelovanje u pilot-projektu primjene teretnog električnog bicikla doprinijelo povećanju imidža i ugleda. Ipak, utvrđeni su i određeni problemi pri upravljanju biciklima kada su natovareni do kraja, ali i da vremenske prilike nepovoljno utječu na jednostavnost i udobnost primjene.

Druga tvrtka je MulderWorks koja se bavi održavanjem i građevinarstvom. Rezultati pilot-projekta pokazali su da su električni bicikli doprinijeli povećanju učinkovitosti, poboljšanju imidža tvrtke i snižavanju troškova, uz istodobno skraćivanje vremena za dostavu i smanjenje potrošnje energije. Bicikli su se koristili dvaput tjedno, a prosječno su prelazili 30 km s teretom od 100 kg.

... Švedske...

U studenom 2014. godine završeno je ispitno razdoblje projekta Pro-E-Bike u švedskim općinama u kojima su ispitivane mogućnosti primjene električnih bicikala za potrebe usluge njege u

kući. Općenita iskustva su dobra i sve općine su izrazile želju za nastavkom korištenja bicikala i nakon završetka ispitivanja. U nekim su slučajevima bicikli bili zamjena za automobile, a u nekim njihova nadopuna. Ipak, do problema je dolazilo zimi, zbog zaleđenih i snijegom prekrivenih cesta što je ograničavalo primjenu bicikala.

No, i neke druge općine i tvrtke su na osnovi tih, pozitivnih rezultata pokrenule vlastite

projekte primjene električnih bicikala. Tako je i grad Motala, jedan od pilot-gradova projekta Pro-E-Bike, nabavio 10 teretnih električnih bicikala za pružanje usluge skrbi o djeci, dok je tvrtka Almroths 2014. godine počela nuditi prijevoz robe teretnim biciklom u centru Norrköpinga, a socijalna tvrtka Koop Service počela je koristiti takve bicikle za prijevoz robe između trgovina rabljenom robom.

Sudionici u projektu

zemlje	partneri	pilot-tvrtke	pilot-gradovi
Hrvatska	Energetski institut Hrvoje Požar	• Hrvatska pošta • City Express • DHL • komunalno redarstvo Zadra • socijalna služba Lipika	Zadar
Belgija	Europski savez biciklista (ECF)	-	-
Italija	• Centri znanja i obrazovanja Politehnike u Milanu (Poliedra) • Lombardo Bikes	• TNT Global Express • EcoBike Courier • Grafica KC • Cibi e Libri	Genova
Nizozemska	Mobycon BV	• DHL • Struin • PUURLand • Chronopost • JETexpress	Heerhugowaard
Portugal	• Occam • Visoki tehnički institut (IST)	• Asas nas Rodas • Madureira • Kratochwill • SENPO • T-Lotus • 3LAN	• Lisabon • Torres Vedras
Slovenija	Razvojna agencija Sinergija	• SENPO • T-Lotus • 3LAN	Moravske Toplice
Španjolska	Institut za tehniku pakiranja, prometa i logistike (ITENE)	SD Logística	Valencija
Švedska	Energetska agencija istočne Švedske (ESEA)	službe kućnih posjeta u općinama Åtvidaberg, Kinda i Ydre te tvrtke Aleris	Motala

... Italije...

Pilot-projekti u Italiji danas su u završnoj fazi. No, dostavljačka tvrtka GLS je tijekom 10 mjeseci provedbe pilot-projekta u Milanu dostavila gotovo 50 000 pisama i malih paketa, pri čemu je na električnim biciklima prijedeno gotovo 20 000 km. U Genovi je električnim teretnim biciklom tvrtka Eco Bike Courier dostavila više od 500 paketa i glomaznih kutija ukupne mase 2000 kg, pri čemu je prijedeno oko 1500 km. Tiskara Grafica KC je prije Božića prošle godine teretnim električnim biciklom dostavila 80 narudžbi ukupne mase 240 kg, a talijanska podružnica dostavljačkog diva TNT od prosinca prošle do ožujka ove godine obavila je 4000 dostava, pri čemu je električnim skuterom prijedeno 1500 km, bez smanjenja učinkovitosti.

... i Hrvatske

Hrvatska pošta je jedna od nekoliko pilot-tvrtki u Hrvatskoj i u srpnju prošle godine je započela s ispitivanjem električnih bicikala od tri različita proizvođača (talijanski Lombardo, češki Apache i slovenski Krpan) za dostavu pisama i malih paketa. Pri tome su se dva od tri modela pokazala dobrom zamjenom za postojeće benzinske skutere, a poštari su bili iznimno zadovoljni novim vozilima. Na osnovi takvih rezultata, donesena je odluka o nabavi 180 bicikala i objavi natječaja prema svim proizvođačima.

Zanimljivo je i iskustvo s službom za dostavu hrane Doma za starije i nemoćne Sv. Frane iz Zadra. Nakon samo mjesec dana primjene, svi korisnici pohvalili su električni tricikl, a pokazano je zanimanje za primjenu klasičnih električnih bicikala koje bi vozile medicinske sestre.

Isto tako, valja spomenuti i primjer kioska u Zadru, koji je u studenom prošle godine započeo s uslugom dostave pića, cigareta i sl, uglavnom vikendom. Iskustva iz ispitnog razdoblja, čak i zimi, bila su odlična pa je korištenjem električnog bicikla nastavljeno.

Tu je i zadarska komunalna tvrtka Čistoća koja je, također u studenom 2014. godine započela s ispitivanjem osam teretnih električnih bicikala s ugrađenom kantom za otpatke. Ispitivanje je provedeno i tijekom zime, a rezultati su pozitivni pa je također nastavljeno s primjenom električnih bicikala.

Električne bicikle dobro su prihvatili hrvatski poštari

U Zadru su električni tricikli iskušavani kao vozila Čistoće ...

Konačno, Grad Zadar je za primjenu električnih bicikala razradio akcijski plan u devet točaka, što obuhvaća:

- održavanje dva info-dana projekta Pro-E-Bike
- primjena električnih bicikala i za službu komunalnog redarstava
- dodjela poticaja za nabavu električnih bicikala
- postavljanje punionica električne energije za bicikle
- izgradnja biciklističkih staza i parkirališta za bicikle
- uspostavu sustava javnih bicikala. ■

... i za potrebe Doma za starije i nemoćne

